Ahiret yurduna giderken

Cemal Bey: “On üçüncü Söz’ün İkinci Makamı İkinci Yolda bahsi geçen, ‘âhireti tasdik eden, fakat sefâhet ve dalâlette gidenlere bir haps-i ebedî…’ bölümünden anladığım, kabre ikinci yol ile girenler için kabrin ebediyen tek başlarına hapis olacağı şeklindedir. Îman sahibi herkesin Cennete gireceği müjdelenen hadis-i şerîfle bu hakîkatı nasıl telif edebiliriz?”

Bedîüzzaman Hazretleri On Üçüncü Sözün ikinci Makamında, câzibedâr hevesâttan kurtulmak ve âhirete hazırlanmak isteyen bir kısım gençlere kabir hayatını anlatıyor ve onları kabir azabıyla uyarıyor. Üstad Bedîüzzaman başka bir risâlede de gençleri gençlik hevesâtından sakındırmakta ve ekser kabir azabının gençliğin kötü tasarruflarından kaynaklandığını haber vermektedir.1

Bu İkinci Makamda kabir hayatı üç temel çerçevede değerlendirilmektedir:

1-Kabir, ehl-i îman için bir Cennet kapısı hükmündedir.

2-Kabir, âhireti tasdik ettiği halde sefâhette ve dalâlette gidenlere bir haps-i ebedî ve yalnız başına bir hapis kapısı hükmündedir.

3-Kabir, âhirete inanmayan inkâr ve dalâlet ehli için hem kendisini, hem bütün sevdiklerini îdam edecek bir darağacı hükmündedir.2

Burada her üç çerçeve için birer ip ucu bilgi de mevcut:

Kabir dışarıdan nasıl gözüküyor ise, yahut nasıl inanılıyor ise, öldükten sonra da aynen gözüktüğü ve inanıldığı gibi tecellî edecektir. Söz gelişi ehl-i îman kabrin bir Cennet kapısı olduğunu umarken, sefahet ve dalâlette gidenler âhireti tasdik ettikleri halde inandıkları gibi yaşamadıkları için, kabri bir yalnızlık ve tecrit kapısı olarak görmektedirler. İnkâr ehline göre ise zaten kabir bir ebedî yokluk kapısıdır. Bu durumda herkes kabri, aynen gördüğü ve inandığı biçimde bulacaktır.

Yalnız sefâhet ve inkâr ehli için bu dehşetli görüntüler şimdilik sadece birer kabir

azabı şeklinde tezâhür etmektedir. Kıyâmet Saatindeki Cismânî Diriliş, Mahşer, Mahkeme-i Kübrâ ve daha sonra devam edecek tecellîlerden olan Cennet ve Cehennem, beşer yolculuğunun ayrı dilimleridir ve burada yolculuğun o bölümlerine girilmiş değildir. Yani burada, beşerin uzun yolculuğundan yalnız kabir hayatı konu edilmiş ve kabir azabından sakındırılmak istenmiştir.

Cismânî Diriliş umûmîdir. Ehl-i sefâhet de, ehl-i inkâr da cismânî diriliş kapsamından hariç değildir. Fakat eğer Cenâb-ı Allah affetmediği takdirde (yani söylediğiniz gibi, affa esas teşkil edecek şekilde makbul bir îmanı olmayan) sefâhet veya inkâr ehlinin, mahşerin o baş döndürücü kalabalığı içinde de yapa yalnız bir ruh buhrânı ve bunalımı içinde kalacaklarını buradan çıkarabiliriz. Bu hakîkat, kalbinde zerre kadar îmanı olanların Cehennem'den çıkarılacağı ve Cennet'e girdirileceği şeklindeki müjde ile çelişmez. Bu kabir yalnızlığı, berzah karanlığı ve Cehennem azabı bir kısım (meselâ kalbinde zerre kadar makbul îman taşıyan) insanlar için bir kefâret hükmüne geçebilir. Ve sonunda Cennet'e girmeleri sağlanabilir. Bu takdirde buradaki "ebedî" vasfı ile anılan hapsin, âhireti tasdik ettiği halde diğer îman esasları konusunda tam makbul bir îmana sahip olmamış kimseler için söz konusu edildiği söylenebilir.

Kabir ve ötesi hiç şüphesiz günlük güneşlik olmayacaktır. Oralar apayrı âlemlerdir ve düşündürücüdür ki, şu harcayıp geçtiğimiz fânî günlerde biz aslında oralar için azık ve aydınlık hazırlamakla meşgulüz. Yaşadığımız şu hayat, ebedî hayatımızı îmar etmeye yarasın diye bize sunulan tek hayatî fırsattan başka bir şey değil!

Cenâb-ı Hak kabirde de, kabir ötesi âlemde de rahmetten, nûrdan ve aydınlıktan ehl-i îmânın hissesini ziyâde kılsın. Âmin.

Dipnotlar:

1- Kastamonu Lâhikası, s. 119
2- Sözler, s. 131